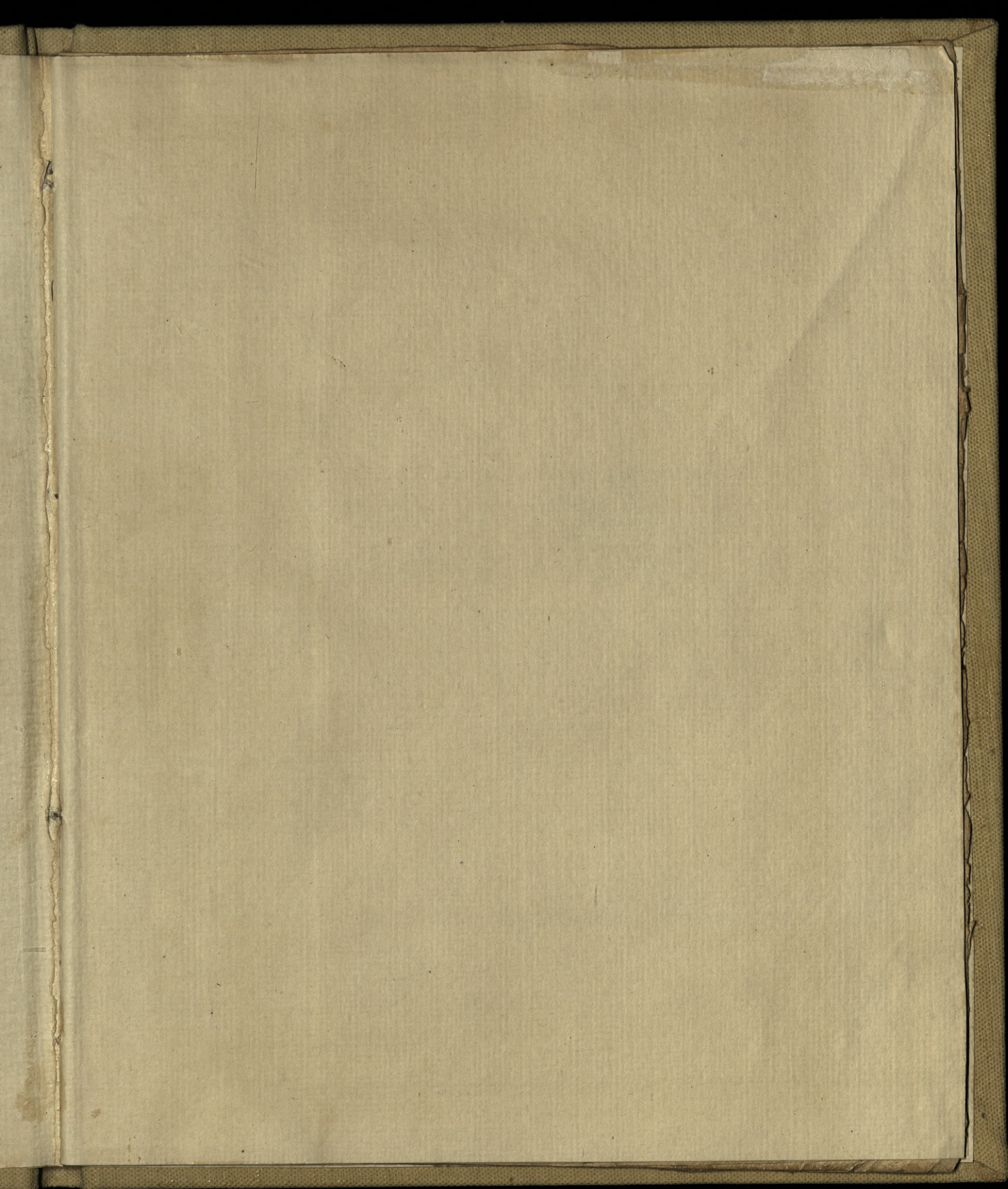
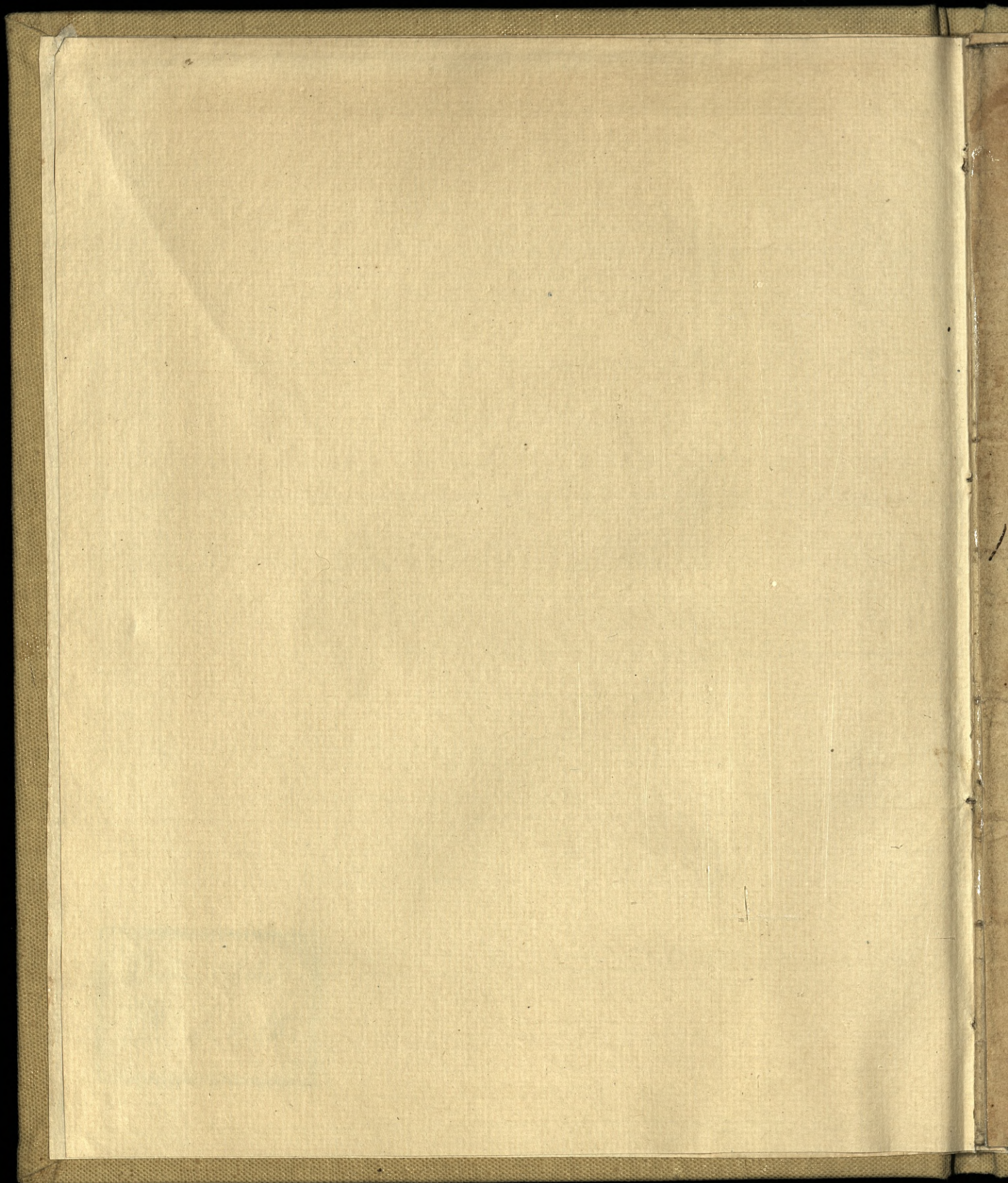

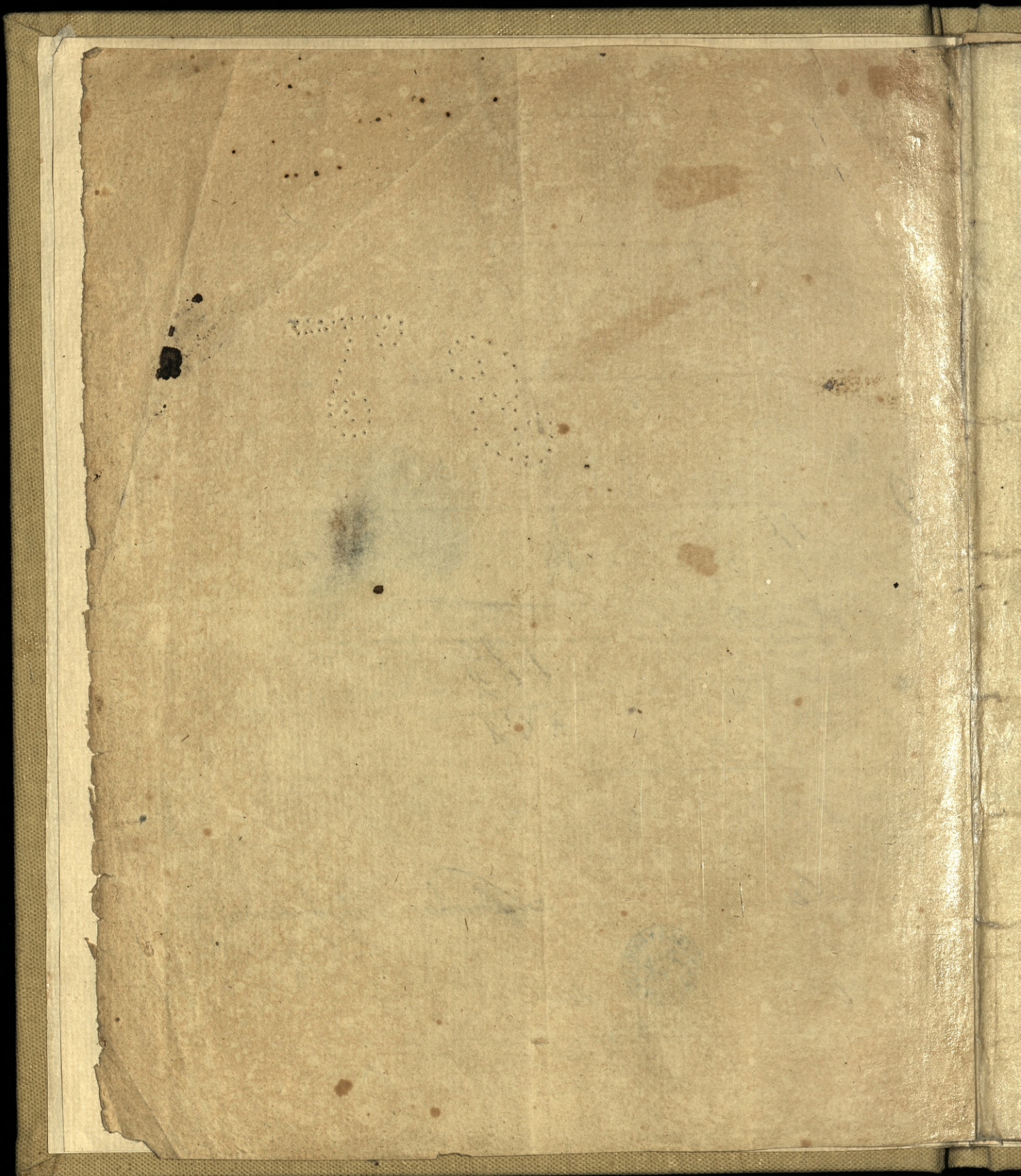
BIBLIOTEKA KORNICKA

Ms. Q. **BK** 1261

B.K. 1261.
VII. b. s. 15.

Włochy Starożytnie.

Rzym w pierwiastkach swoich ledwie miał dwie małeży
obwodu w przeciągu 700 lat do takiej przyszcet wielkości
je państwo Rzymskie a świat u obywatela rzymskiego
toż samo znaczyły. Stąd historia niemal wszystkich
królestw które się u monarchii Alexandra W. utworzy-
ły zamienity się na koniec w historyę rzymską a cię hrabstwa
ty się na koniec prowincjami rzymskimi, które to narazem
stuzyto rozwijowanym, i rozwrotn Włoch leżącym narodem.
Wprawdzie ludę wstanie również podlegaty Rzymowi
lecz je pierwicy podbitem byty, zdawaty się przeto z nim
bliżej będy potężone a Włochy staly się pierwiastko-
wym zarodkiem państwa rzymskiego pierwiastkowem
mian ogólnem. Stąd przed opisanie historii Rym-
skiej opiszemy Chorografię Włoch czyli Italii dawney.

Chorografia Włoch czyli Italii dawney.

Włochy w największej swej obszerności wzięte rozciąg-
ły się od ciżminy Syberyjskiej aż do gór Alpejskich
między morzem Adryatykiem czyli Wjuszym na wschód
a morzem Tyreńskim czyli rzymskim na zachód. Dwie-
tety się na Włochy wzięte Gallia Cisalpina, toż sta-
nie między rzekami Rubicon na północ a Syllarus

Pilos i Fronto na południe; i niwze czyli wielką Grecję.
Jednakże iak samo nazwisko Italii, tak i podział ten
jest późniejszy, dawne bowiem nazwiska albo na bieżą-
cej Grecyjskiej Geografii, albo od niektórych szerególnych
narodów, i choć w rozmaitych czasach większej części
kraju nadane, a później od poetów były następować.
Hesperia i Saturnia, to jest: kraj słoneczny, na zachód
Grecyjski połonny, gozie. Bożek Saturnus panował.
Aurenia od aurenow narodów w tych średnich. Enetria
od pelagajskich Enetów w ziemach wlotnych. Póź-
niej Italię podobno zwata się ziemią okolicą okrytą
w pastwiska, około pagórka Syta, w kraju Brusow-
lego, co mnożwa tu pasących się cieląt; boita-
los, vitulus w łacińskim greckim języku wiele zna-
czyło, a stąd nazwisko to przeszło co o tych wlotach
średnich, które w najpóźniejszych czasach nazwa-
ły się Italię.

Włoski wyzime.

Galia cisalpina togata.

Włoski wyzime rozciągają się co zachód na wschód
między górami i rzekami co do Adrii
od Rubikonu i południa aż do Alp północnych. Kraj
ten był chrybny wodą i górami, najznakomitszą

3
jego rzeką było Ródus / R / na czasy Fenegora za
całowany Trydan wzięty, wypłynęły z Alp kot-
tyckich, i przemierzają się przez ścieżki kraju, upa-
dat sięmiz wietrzem i uściami do morza Adry-
atyckiego, zabiera on u siebie z potęcy słowny
porażka zymam Ticinus / Tessino / który przez Mer-
taniskie ieroro / Lago di Meggioro / płynie niecałe
do Ticinum miasta. Addua / Adda / która przeszedł
szy / największe jezioro / Lago di Comum / płynie
blisko Caemony. Illius / Oglio / płynący przez serm-
skie ieroro / Lago di Sica / Minacius / Minio /
przez jezioro / Benacus / Lago di Garda / przecho-
dziąc z południa Trebia / pamiętną / przegraną / wy-
man / przy Placencii i Bollonki / Remas. Na wchod
Padi / w pado / do morza Adryatyckiego. Athasis / Ai-
gaso / E / tudziez wzięty i imię / Mecuakus / Bren-
ke / Bakchiglione / Timarus / Timaro / wypadłszy / dzień
cia / korytami / z rozpadliny gory / i / stały / w
rzekę / ledwie na 1000 kroków / otuga / uchodzi / do ter-
giestynickiej / ratche / między / Tergeste / i / Aquis / i / e.
Najwyższymi gory są / Alpy / których / różnie ga-
tują / w różnych / częściach / kraju / rozmaite / nazwy
nazwiska / z nich / znakomity / jest / Apennin / wznosi
Włochy / przemierzający.

Włoszy wyjść dzieła się na północne i południowe
czyli Galia z tamtej strony P. Galia transpadana
i południowe Galia z tej strony P. Galia cispadana.
1. Galia z tamtej strony P. brzoza, ma tu mieszkańce
narody były po najwięcej czasu. Długo były pa-
terstwem się bawiały, iż się one wzmiankują w
przechodzie Annibala przez Alpy, w wieku Cezara i
Augusta po ukończeniu wojen domowych były one
rozczulone po męczy żołnierzy Weteranów, stąd ty-
le osiedli Rzymianich powstało. Na zachodzie miesz-
kali Taurynowie, w których ziemi był przechód prze-
Alpy z miastem Augusta Taurinorum Turyn. Se-
guxowie z miastem Seguriamphiza. Salawowie z
miastem Augusta Patricia Asta. Sabkowic o cennym
wielkim mieście Verelle Verelli. Sewowie z miastem
Treimamplawia nad rzeką Tigez cennia. Na północ
potężni Insubrowie z miastem Mediolanum Milanof,
które pozmiejs było siedziskiem nauk. Crobowie nad
Langijskim jeziorem z miastem Bergomum Bergamy
piękne i mocne; homiumflommo. Cenomanowie rozciąga-
jące się do jeziora Sevinas aż do rzeki Padwy z
miastem Cremona nad tą rzeką. Mantua obacz Min-
ciustray więcej mili od Anas ^{Mediolan} miejscia urodzenia
Virgilego Odoalona. Trzy następujące wschodnie naro-
dy

między do Galli niebyły zachowane. Wenetowie z mia-
stem Verona nad Athonis cyryna katula, co August-
ta przywrócić, mata Atria Storj, która data naz-
wisko bliskiemu moru. Patawium Padova nad moru
szym Mucakiem, cyryna i ciejsia Liviusa. Kar-
nowie u okazyrym Frydu z miastem Tergete / Trifft
nad zateką Tergetyńską, Akwileia z miastem kan-
clowem i portem, którzy mieszkanicy strzy na
wschodzie aż do czasu Augusta do Illyryczyków
należące z miastem Pola Petas Julia / Krzymoską aka-
da i Nerakeyum / Nardus / miastem granicz-
nem przy wyspie Anzyi.

2. Galia z tej strony Płkica. Dniy Liguryczyko-
wie po największej części pasterni tu mieszkające
osiedli między Marus i Vakra co graniczące od
Etrurji. Towary ich drzewo skury, któremu handelowa-
li sprowadzili ich co miasta handlowego Genua
mający port wody. bo port na zachodzie potroiny
Herculis Monoeci / Monaco / był niecałkowicie i cie-
szy, może niealeko stał zatorone miasto równie i al-
; Nicea / Nizza / była osada marselczyków, którzy
wraz z Kartaginyńczykami handel po moru ligurji-
skim prowadzili. i Ada / Sabatia / Vais / nad morzem
wewnątrz kraju Alba Pompeia / Alba / osada Pollencya
Nottexa

nał tenarem. Na wschód Liguryjczyków była Placencia
Marenkas nał spływem Trebii do R. stał się muni-
cypatne miasto Rzymian. Na północnie rozciągają
się ziemia prot. rzymskich Bojów z miastami Parma
i Bononia / Bologna / Mutina / Modena, na wschód
też miasta Lingonowie aż po nał morze z mia-
stami Novenna i Cerena.

Wlochy i Srednie
expli Italia Musciva.

Włosziska Italia rozciąga się między Euryatyckim i
Straryjskim, do Makry, Appenninu i Rubikonu na
południe, zaś do Sylarius i Fronte na północ. Wód
tęcej południowej części wótech Appennin
czy wiele rzekami, które upadają do morza Tereńskiego
są: Arnus / Arnos / Tinea / Tisino / Klaris / Chiara /
Sas / Vras / Allia / Corras / z wyjątkiem Gallow nad
rzeką Arno / wstawiona Ramera / Varca / śmiercią 300 ft
kiszewo pamiętna Anio / Terentinesim do Terentiego upa
dajeć są następujące. Liris / Garigliano / Volturnus
/ Volturno główna rzeka Kampanii. Na wschód do
Euryatyckiego morza Metaurus / Metauro pamiętna
z wyjątkiem konsulów + Verona / Siviura nad
Adriatem. Między wód priorytami są gone uko
mienia następujące Traxymenskie / Lago di Pen
gia / między Klaris i Tyberem stawne porażką

5

Insula Aeminiusa. Włosyński / Lago di Bolsena.
Na wschód ku Tybrowi przeciw Ameni, Włosyński-
skie Lago di Bassano / a w ziemi Marzio Fucyn-
skie Albis, od którego kosztowny wiozący do Rzy-
mu był spowodowany, oświadczył kilku Cesarzom.

Włosyński kraj zawierał następujące Prowincje.

1. Etruria dawniej Tuscia od greków Tyrenięz awana-
terata wzdłuż brzegów morza tegoż imienia, od Ma-
kry Apeninu aż do Tybru. Na południe blisko Tybru
leżata góra Torakie śniegiem okryta Apollinowi
Dawidona, Oprocz 12 starożytnych kantonalnych miast,
które w przymierzu z sobą, stanowiły, składa-
ły osobne Lukomonie, powstały potem niektó-
re inne. Luna stąd nad makra, a potem marmu-
roweim i seranę stawne. Farnum czyli Lucus Fero-
niae przylądek przy ujściu Arny jak rozumiano
od Elidion i Peloponezu zatorone, stąd Alpha Ho-
rencya nad Arnem Ferule, Pistoria / Pistoria, Portus
Sterculis Labronis / Livonis. Lukomonie były na-
stępujące, 1° Volaterrae / Volterra / 2° Arceyum / Arceus
3° Kortona 4° Vetulonia nad morzem między niemi
populonium a przylądkiem tegoż imienia Sku-
zelle / Moscia / 6° Marsum / Chiusi nad Klaz / 7°
Perusia / Perugia między Trzymenem i Tybrem 8°
Volsynum / Bolsena nad jezioro tegoż imienia

It' Targuini Wt' Falerii / Falaris / Carnunum, Centum Cellae
/ Civita vecchia / Wt' Cere pierwicy Agylla / Cerventes / Wt'
Veii / Pola / najwypotywszy nieprawyaciel Rzymu.

2. Umbrya, na wschód Etrurji wrattwa adryatyckiego mo-
rza od Rubikonu aż do Eas i Nar diis / Urbino / Spoletto /
Senoncy / Galowie nad morzem aż do Eas i miastami
Ariminus / Marschia / nad rzeką Ariminus miasto han-
dlowe do niego wchodzi Rzymu / Juvencius Plaminus
Pisaurum / Foglia / nad Pisaurus / Sena gallica / Sinoga-
glia / ora i Tarvina nad Tacci / oxyana Plauta. Umbro-
wie i miastami Tifernum Tiburinum / Cita di Castello
najstawniejsze i miast legoż imienia bo iest iowca
Tifernum Metuense. Samniticum / Juvium / Euga-
lio / Mewanis / Beragna / Colonia Julia / Spello / niegdy
wrozenia Popercyusa. Spoletium / Spoletto / Ameria
/ Amelia / między nar i Tybrem. Nagnis / Narni /
Interamna nad rzeką Nar.

3. Ager Picenus ziemia Piceniska dla rożnicy od Picen-
tynow na wschód Umbryi. do Eas aż do Matrynus.
Stołeczne miasto Ancona od syrakuzanów zatrosna
aż iest wiele rabytków / charożytności / maiace / An-
culum Picenum / Ascoli / dla rożnicy od Asculum w

6
Apulii między rękami Pruentis / Pronto / i Castellamum
od natury i sztuki umocnione. Tu liczą i wchodzi
nie Pelucijów a miastami Castrum novum / Citta
Nuova / Adrya / Pteris / Interamna / Teramo / a rozciąga
od Junych miast tegoż imienia. Dzierżawcy mniey
snych narodów Italii, które już dawniej od Rzymian
były podbite leżące wzdłuż Adryatyckiego morza
od Anzio Liris Vulturum od Matrynus i Var napot
noć aż do Fronto i Aufidus. na południe są;

4. Vestynowie nad morzem Adryatyckim od Matry
nus aż do Aternu a miastami Pinna / Civita di Pinna /
Angolus / Civita di S. Angelo.

5. Marrucynowie nad południowem brzegiem Aternu
opiecznym wielkim miastem Teate / Chieti / Aternum / Pe
cara / przy ujściu Aternu leżące, było pospolitem
miejszem wyładowania Vestynów Marrucynów
i Pelignów

6. Samnitowie a Frentanami i Hirpinami mieszkali
między morzem Adryatyckim od Vulturum imię
dziej Aternem aż Fronto i Aufidus. Wziemi góry
tey Hirpinów było jasioło Ampsanctus / Lago
di Mufili / stałe cerkiewi wysewami. Miastami nad
morzkiem

Frentanum Ancanum Rancianum nad Sagrus. Ostia ad
Aternem i. Larinum i. Arinum między Tybrem i. Frento.
Masta Samnitum Aufidena i. Sipontina nad miastem
grus. Bovianum i. Boiano dawniej bogate miasto nie
daleko eruct. Terno. Alifan Feltria i. Felus nadale
ko Mithurne. Beneventum i. na czep. Melfentum przy
uprui Calora do Sabatu. Naugum bariebną porax
ka Arpinian wstawione. Niedaleko itaz jest gora Ta
burnus dżewani okoliczności jest nadadoma. Ma
sta Sipontina i. Equus Tuticus i. Arriano lub Foggia
kompleks. Conza potocznie miasto niedaleko
eruct. Sipontina Furce Calvine wazary gorie przy
miastie byli porażeni.

F. Sipontina na północ Samnium między Aternem i. Salsum
i. Sipontina i. Sipontina nadaleko. Aternu i. Salsum
i. Sipontina. Cyngura i. Sipontina.

G. Marsowie około jeziora Lucynskiego i. Mithurne. Mar
rubium i. Marica. Alba Fucensis i. Albi a mieszkań
cy nie nazywali się Albeses.

I. Sipontina i. Equaria mieszkali na zachodzie Wistynow
a. po nad Tyber i. ce. Nara na północ do Anio na
północie, i. Sipontina i. Sipontina jest bardzo wielka

wiele tu było stawnych miast, prack się iść wari-
nych w historii Rzymskiej. Amitermum na spoga-
nium Wistynow nie daleko od oceanu Oceanus
Saliuspana. Nursia / Norcia / Cadyllia na jasioem tego
imienia nazwiska, która uważano za wrodek Italii. Pe-
ate Prefectura nad jasioem Salinus / lacus di. Puteolu
res nad Tybriem stoteczne. Miasto Sabinow szło Cui-
rytus. Cretum / Monte Rotondo / Numentum / Flaminia
na / Collacia / hirsutemurgum, blisko Tybru. Fideny
w najprawiejszych czasach wielkie i stuwne miasto.
Antenna nad spotykiem Tybru i Anio. Tu niedawno
była wieś Horacyana.

10. Equorum na polu nie Sabinow a tamtey strony
Anio mieszkający. Rolnicy posiadali te miasta
Nawoli / Pano / i. carolis / Treba / Trevis / ku / ródzom
Anio i. Antium nad rzeką tegoż imienia.

11. Lacyum. Rozciągato się do Tybru i Anio, w najpraw-
iejszych czasach tylko do przyłazku Cyrci po
zaawoiciwaniu zew matych pogranicznych narodzi-
ai do Lirys i. M. był Rzym zatoczony na gorze
Palatynskiej coraz rozszerzany a do Serviusza sul-
lusa murem obwieszony mający do najpraw-
iejszych

czasach. Rzepety od 8. do 9 mil krzymskich obwodu kiedy
symozasem na przedmiesiach najwięcej było obywateli
dawne i niestwierdzone miasto, od yellow było umiarkowane
poziomey spieszono na nowe obudowane ze kłopotem
Pargiriuszem byłem przechodziły po pod domy. 13
just one przydałoby się podzielić na 14 części; lecz
Neron w malowaniu swoim kazał ić na zmniejsza-
nie, w celu wyprobowania prostych i prostych
ulic. Lecz to cześć Krzymu od Aureliana mierzono na
15 mil obwiedzionego, najwięcej nam zostało za-
brać starożytności. Przy uprzedzeniu na dnie rozbitego
go Tyburu, jest bardzo wygodny port a mianowicie
pod Cesarzami Pertus Romanus czyli Augustia i
Albia ^{1^{ra}} Albia Krzymka.

12. Laurentum nad morzem. Lavinium miane iestra
najdawniejsze miasto w Latium niedaleko raki.
Numicius. Alba longa zarobek rzymian Aricia
Piccia na Albanijskiej górze gdzie była czerkna
Pyanna i mnóstwo innych górn. Tusculum staro-
żytniejsze municypium na pagórku z wielu wian
i w bliskości jeziora Regilus (Lago de Sainte Praxed)
Gabi (Castell' d'As) gdzie tybular wies
pośrodku. Tybur (Tivoli) nad Aniz Grecka Albia

8
Preeste / Pelestrine / porteca Klubkow nac morzem
mierzkajacych, i troca / Ptoia / byta stolica Aroci
Anagnia / Anagnis / Terentium / Terentio / prozmy
re Wyznaki e odcy nad Lirys. —

- 13 Wolskowie byli najsmakowniejszym narodem, którzy
posiadali potężniejszą orzyci Latium: miasta ich
są Anagnin / Anagnis / a kosciołem portuny Lircey dawne mia-
sto na przylądku tegoż cienia i portem Anseura koscio-
łem Jowisza nad morzem, Miletre / Velletrij / i Sygnia / Ste-
gnis / dawne miasta tegoż / Fexxa / na uwierku góry ubo-
wane / Lucra / Pomecya / starene miasto Wolskow a nie-
go a z do Lirys ciagna się na mil 23 biała Ponthymia
o osuszeniu, których, Konul / Clegus / w 90 roku rym-
ski. Juliusa, Ceas, August, Trajan pozmiej król Jodis
Teodorus a w najposmiejszych czasach Syxtus
i 6 papieze nadaremnie się starali. Młubie w przy-
stowiu matem nazwane a miastem Alucinum
nad poty wem Tybrenus i Lirys miejsce urodzenia
Cycerona i Maryusa. Tu potężniejszą część
Lirys mierzkajacym obrębem, ograniczająca nie-
gys obrębem rozciągająca się Auzonowie w zagłębie
w miastach Amyll / Formie / i Cehubon które by-
to winem rostawione.

14. Kampania między Syrienskiem morzem, Lacjum La-
mum i Picentynami, od rzeki Liris do przylądka Minervy
lexae była najpiękniejszą i najgłębszą częścią
paniey nawet ulubionem mieszkaniem Rzymian
Góra Marphyus obfitą w wino, u której spodu do-
lina Salernyjska rozciągała się, a czego samogó-
ra brata naxosko była szczytą aż do wierzchołka
Mexurysz niezmienne ognie wypychały. Jezioro
Avernenskie z sadowitami wykwami orzechów
le w siarkę i ogrypała iace pola Stagyrskie
stała się Litemum Torre di Patrio przy wyspie Klaris
Seyrio Mykaniti umarł tu maśleńsko dawnych
sybil i Miacum Mixeno przylądek miasta i port z
wielu wiekami. Później nad zatoką tegoż imienia cieple-
ni kąpielami, tu także Oktawian wybudował port.
Juliuszowi Puteoli Puzoli i Mitha portem Neapolis
osada grecka miasto starożytne z grobowcem Mi-
gilego i kamatem skatę aż do Puteoli ciągnę-
ła się grota Monte di Pucelipso około niedaleko było
Herculaneum i Pompejanum miasta które w roku 1793
przy wybuchu wulkanu Mexurysza zapadły się gdzie
także Plinius starszy smierć cła siebie znalazł
Surrentum Sorrento z przylądkiem Minervy. Wio-
natrix kraju Nola jest warna w przejęciu Annibala

z Kapsii Stolecne miasto kaniwami Tofecta i Teo-
stomum Didieimum. - Najpotężniejsze mia-
sto Menapum ze sławną oliwą. i Bact.

15 Pientynowice mieszkali do przyłączenia numerowy a do
Sylarus mójczy Agripinam i morsem Caunemals
Pieney / Pienka / na daleko Eoli, w wieka Atabono
zniszczone. Pientyni iako i inne narody Apenninckie
mieszkali po wsiach a Salernum / Salernof / kca
się rebyto ich postać dla utrzymywania się w rybo-
wległości przeciw budującym Marsowym.

Włochy Nizie

czyli Wielka Grecja.

Włochy nizie rozciągają się od Sylarus i fronto do ciar-
nipy Sytylijskiej, i prawie całym greckimi nadan-
kami, które niekiedy od cywizmy swojej były unawian.
Nawisło wielkiej Grecji, tej części wloch nadane pokazują jak
małą ziemią być musieli. Oni mieli pierworast Morso ramie
sekaty Stelas był on gorami i wodą chryty. Reki do
Tyrrenickiego czyli Sytylijskiego morza spadające Silenus
Pilarof do którego wpada Tanager / Negro / z góry Alhur
mów pociągł bierący. Law / Plainof / nieka obdzierała
ca Lukania do krainy Brutów i Acheron przy pągowi
Do Alernejskiej Canagi Krathis / Kraty / Acheron / Sybari
Kochile / i Bradanus / Bradanos / granica do Kalabryi

Nahonec do morza Aonyatyckiego. Ausidus / Spanto / rzeka
która Apenin przemyka wschodząca do morza Góry two-
rzą wiele przylądków i bronią kraj od nawałności mor-
skich skąd też wiele jest utworzonych oenog. Przed wy-
ściem Syllaru była rzeka pestre ku potłocznicy wiodące
do Góry Palmarum rzeka Lauis nizey iest rzeka Ternney-
ska na przeciwko której się wschodniemy strony leży od-
noga Scyladium. Na potłocznicy tych rzek z Góry Sylla-
rarni okrytey a na sto skąd iest Etugie tworzące się
przylądek się Scyleum. Conis na 12 skąd iest Pelorum
niec aleko tego miejsca się Sylla i. Harybous między
dwoma szatanami ciarno leżąc do których utworzenia by-
to powodem morze niewstanie burzące się. Leucopetra
nad ciarninę Sygliczka skąd Dell' Anion. Hercullis
skąd di spartivento. Na wschód Lepyrum skąd Buran
przyl. Locri. Na potłocznicy kocyntum. di. Nilo. Na scylan-
ska rzeka iest przyl. Lacinium Delle Collony
między tem a przyl. Japygium czyli Salenti-
num dziś Cap. di Maria / Dileuca gorze się rzeka na ga-
tęz Apeninu nie nad skarcia. Morze tu utworzyło wielką
Tarentynską ~~rzekę~~ nizey wyscia Ausidu iest iest rzeka
odnoga Uryas i przyl. Gargamus od Góry Tegerini.
Włochy nizey saureraiz następujące prowincye.
1ª Apulia od Fionto do Japygijskiego przyl. między

Parentynska zatoka Bradanem i Arynajskim krajem
 ten wlecił się na trzy części

1 Apulia Daunia od Fronto ad do Aufidu gracie Teanum
 Viritales miasto nad fronta. Luceria albo Auseria dawne
 miasto z kasciotem Minervy, wetna icy od Horacjusza
 chwalono Ap. Argeyppa / Ap. / postug Wrgiliusza
 miasto Diomedesa, który w tych okolicach postug po
 wiesci miał mieć swoje królestwo. Nad także Campi
Diomedis nad Aufidem. A na północ góry Garganus
 wygrywa Diomedesa zis Trineti.

2 Apulia Peuceya od Aufidu ad do Parentynskicy domo
 gi cignacą się z góry Mulus i Baryum miastem so-
 tocznem nad morzem municipium obliże w ryby ka
 muryum nad Aufidem coha Krymianie uciekli pter
 grawsky. Cioha psoo Harinami. Menaxya na pogra-
 niczu Lucanii i Apulii cyczyna Horacjusza. Anu-
 lum Apulum / Aesli / gorie Krymianie pso mozym
 co psoe od Pyrrusa zwyciężeni byli.

3 Kalabrya Messapia po grecku Iapygia od psobow-
 ra catego Apulia brana z najwazniejszymi w Italii
 miastami Brundaryum najwazniejsze z wielu-
 kami zha reglowano do Grecyi a zis nie mierzna
 ce Paktynusa ku się ubodit a Wrgili umart. Napre-
 ciwo nad zatoka fegoi immenia Tarentum na lio-
 nę

południe prowadzi od Spartanickich portów do ^{Eol} ~~Chala~~
oceanu Tyndara ubudowane; stąd Ebalia nad Galaxus
położone miasto, które przez swój upadek upadło; okolice
jego i brzegi całej zatoki były puste i piaszczyste. Ru-
dnie oczyszczona Enniusza; Nydrium lub Nydus z wy-
godnym portem i przeprawą do Grecji; na przeciw nad
zatoką, Tarentynska, Callipolis z portem
4. Lukania między tyrentynskiem morzem, a tyrentyn-
ską odnogą od Syllaxu i Bradane do Saus i Syph-
nis położona. Miasta znacniejsze: Posstum albo
Pausanias nad zatoką tegoż imienia, tu rocznie na
rok dwa razy kwitną. ^{Kela} Velia, Idon skąd Zeno, Per-
medines, i inni Pitagoreyzy kowic poszli. Sibaris mię-
dzy rzekami Sibaris i Kratis leżąca od Krotoniatów
zniszczona, a później od Otterskiej osady, w której
zamieszkał się Alerodot, odbudowana z nazwiskiem
Turyi; do tegoż na koniec osadę swoją zaprowadziwszy
nazwali ją Lopis; położone w starożytności mia-
sto i wstawione zbytkiem, który nawet w przysto-
wie powodzi: mensa sibiritica i venus sibiritici.
Heraclia na skale stojąca przy ujściu Aegris
osada Tarentu; a w bliskości Bradane Metapon-
tum gdzie się Pitagoras przez czas niejaki utrzymy-
wał

Lukania z krajem Bruttor nazywata się Enotrya
a wyspy okolo przyłodka Palenorum leżące wyspa-
mi Enotryjskimi—

5. Kraj Bruttor rozciągał się od Laus i Sybaris, aż
do ciążniny sycylijskiej. Miasta Pandorja, nad A-
cheronem forteca przemiłna w wojnie, z Pyrru-
sem. Terina, Rhegium, na południowym końcu
Italii które niegdyś z Sytylią musiały być stę-
żone. Louri nad Joniskim morzem od przyłodka
tam leżącego Episzewii nazywane, gdzie mieszkał
Zoleukus. Sytatum, Crotona, nad ciążniną Sy-
lacyjską w starożytności sławne, ~~nim to~~ miasto
gdzie był Ptagoras, a Leuxis sławną Venus od-
malował. Zginęło przez wojny i zbytek. Netylia
(Gromboli) forteca obrotowa uproszycie opierała
się Annibalowi. Wewnątrz kraju było miasto
Potegne Konwencya rzymska osada na górze
Sylla.

Wyspy Włoskie

Na zachód Etruryjskiego przyłodka Populonium przez wyspy Wło-
skie w odległości 15 mil. niemieckich przychodzi się do najpośno-
niejszego końca Korsyki (u Greków Pannos) do S. Przyłodka (Korsy) w bli-
żkości którego była rzymska osada Mariamplica nad ujściem

Źrówny rzeki Tawato dziś Golo, miastem Stolecum była Merya nad
wyspami Rodanu od Jocydów zbudowane. Ulanicum (S. Latharina).
Ulcinium (Ajacio) wyspa od 180 do 190 licząca mil kwadratowych,
przeznieśła wzetw bardzo wysoka góra (Stureus mons) jest mało
żywna, i mało także była uprawiana, bardzo wiele z niej wypro-
wadzano miodu lecz ten po części był jadowity. Na południe
Korsyki oddzielona ciążyną Saffros (S. Bonifacio) liczyła 400
mil kwadratowych, wielka wyspa Sardinia (Sardos) od Ligu-
ryjskiego do Afrykańskiego morza zwłastza na północy i
wschodzie bardzo górzysta a w niektórych okolicach nie równa,
lecz w ogólności ziemię miała żyzniejszą od Korsykańskiej i le-
piej była uprawiana, tak iż ją wiało z Syzylia. Do Włoskich
spizarni należy można było; miała także kopalnie srebra.
M. S. było Calaris (Sagliari) w południowej stronie wyspy i por-
tem na Karalickiej drodze. Sulci nad morzem od Kar-
tagińczyków zalezione, miasto handlowe. Owe przy ujściu
największej rzeki na tej wyspie Thyrus (Tyro). Olia nad
morzem z wygodnym portem. Mieszkańcy tej wyspy pochodzi-
li od rozmaitych narodów, Sycenów, Balcarów, i Koryn-
tyjczyków, których Rzymianie nienawidzili. Melita dziś Malta na południe Sy-
zylia niegdyś z pięknymi portami, piękną wodą, i kościołem
Junony; Rzymianie ztąd sprowadzali psy myśliwe. — Na mo-
rzejczykiem wyspy Diomedesowe Trinetae (Trineta) na
Morzu Tyrrenickim Panaria (Ponasa) — Poncha (Ponza). Pandataria
(Nendofena). Enaria (Offora) — Prohite (Proxida). Neris (Nizita) Caprea (Capri) — Cap.

Sycylia

12

Wyspa ta położona od Italii ciasnina w miejscu najwyższem
jółt mili wynosząca; z najdawniejszych czasów od imienia mież-
kańców, zowie się Sykania, a od podobieństwa do trójkąta Tryna-
krya, albo Trykwetrya. Morze wyższe w okolo oblewa tę wyspę,
i razem przebiera imię morza Sykilyjskiego. Na ciśniecie Syk-
lia od Włoch oddzielającej jest Sylla i Charybdis, tak iż mna-
wszy Charybdis, nie można było uniknąć niebezpieczeństwa od
Sylli; z kąd powsta przypowieść: z Charybdis upaść na Syllę.
Przylądki Pellorum (Faro di Messina) ku północy Włoch. Pa-
chyllum (Capo Passaro) ze wschodu ku Grecji. Lilibeum (Capo di
Marcella) na zachodni przeciw Kartaginy. Inne przylądki u
wschodu są Argenum na południe Odyssia albo Ulyxia na
północy Drepanum. Rzeki Taurominius (Lancara) na wschód
pod miastem t.j. a płynię do morza Himera dwie rzeki je-
dnej nazwiska, jedna płynie na północ, druga na południe,
i Drietela wyspę na dwie części na wschodnią i zachodnią; pół-
nocną rzekę zowie się dół Fium arande, południowa Fium salve.
Inferiora Perguzapulus. Camerina palus (Lago di Camararius)
z bardzo szkodliwemi wyziewami - Gory Mina (Monte gibello).
Tawny Wulkan ze wschodniej strony: jak z jednego względu
jest straszny ze swojego wybuchu tak z drugiego ~~rybactwa~~
jest pożyteczny, mówi Strabon, że przyczynia się do żyzności
ziemi, do żyzności ziaren owców, i roślinek tam rosnących.

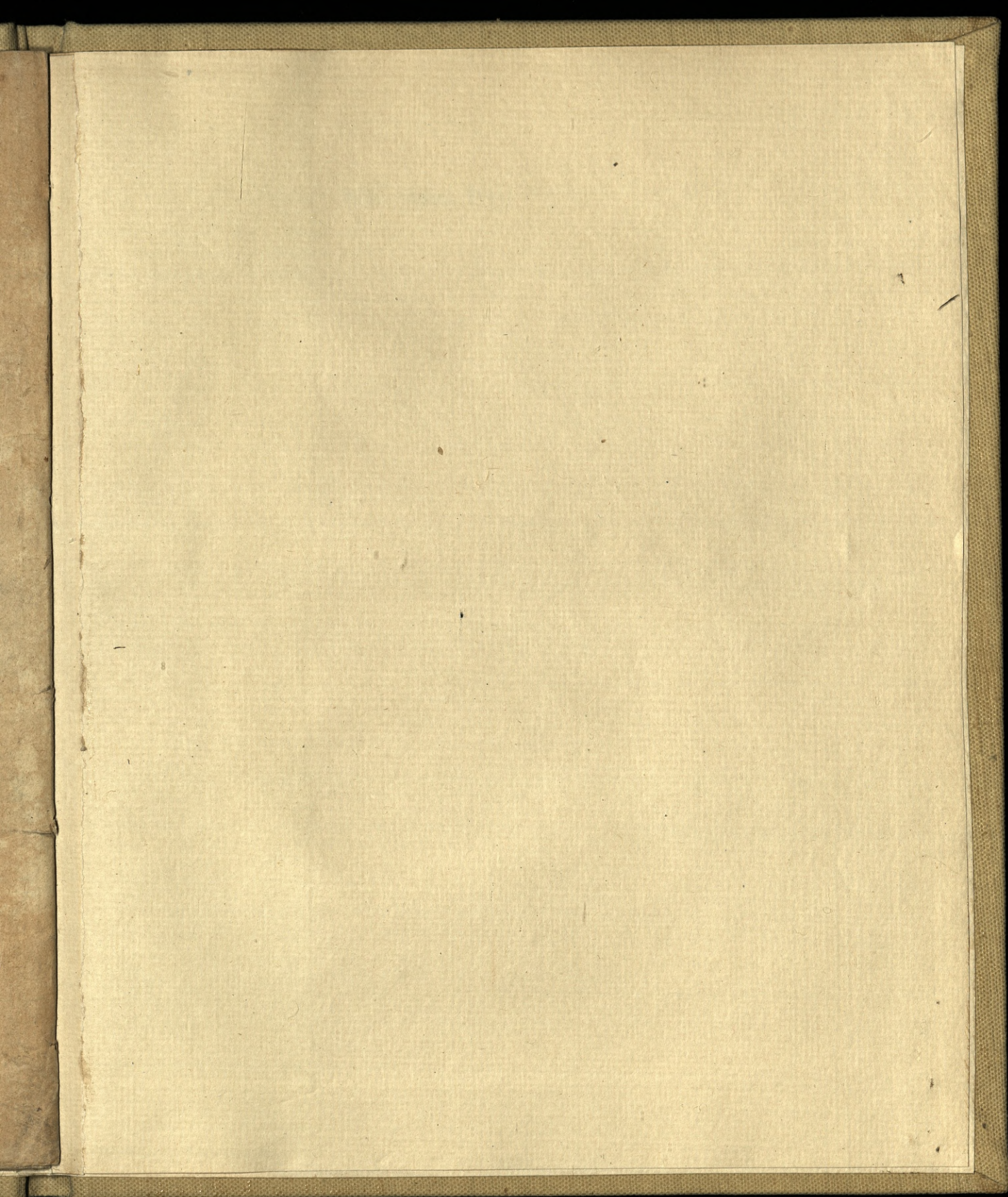
Miasta: Messana (Messyna) ze wschodu pierwsze miasto nad cie-
niną Sytylijską, najprzód przez Krymian zdobyte, niegdyś zwato
się zangle od postaci swego portu, założona przez Messenay-
ków uciekających ze Sparty, później opanowana przez Mamer-
tynów nakoniec szarpana raskerkami domowemi, była pobudka
do pierwszej wojny Punickiej Taurrominium przy upisie rzeki
tegoż imienia z dobrymi winami. — Katania starożytne mia-
sto po wyparciu Sykaloń w głąb kraju, przez Chalcydenisów zbu-
dowane, później do Hierona Syrakuzanńskiego króla przek-
wane Etna, było Cyryzjan, Charonty filozofa i Skryferów.
Sybla major inaczej Megara znana i miedem Stagna.
dolino jej znajdują się przy Miście Augusta. — Sybla par-
sa (caritra) której mieszkańcy po wzięciu przez Gelona, ze Tami
byli do Syrakuz, później od Krymian zburzona i przez Au-
gusta odbudowana na przylądku Nifonii. — Syrakuzy (Syracusa)
najznakomitsze w Sytylii jedno z najstarszych miast w
starożytności, rozległe, przez Koryntian zbudowane i zbud-
owane z pięciu oddzielnych części, a z sobą spójnionych sta-
nowiąc one, miasto na wyspy Ortvgii położonej mostem,
gdzie się znajdowały gorty i pałac króla Hierona, po-
mniej od Krymskich wielkorządców zamieszkałe, tudzież zamek
z którego wyciągano łanuch do zamknięcia portu, oraz swia-
tynia Dymny i sekota dla Skermierzy 2° Zakradyny obe-
mujące kosciół Jowisza i wielką liczbę posagów zabranych
przez Weresę 3° Tyche tak nazwana od Fortuny której

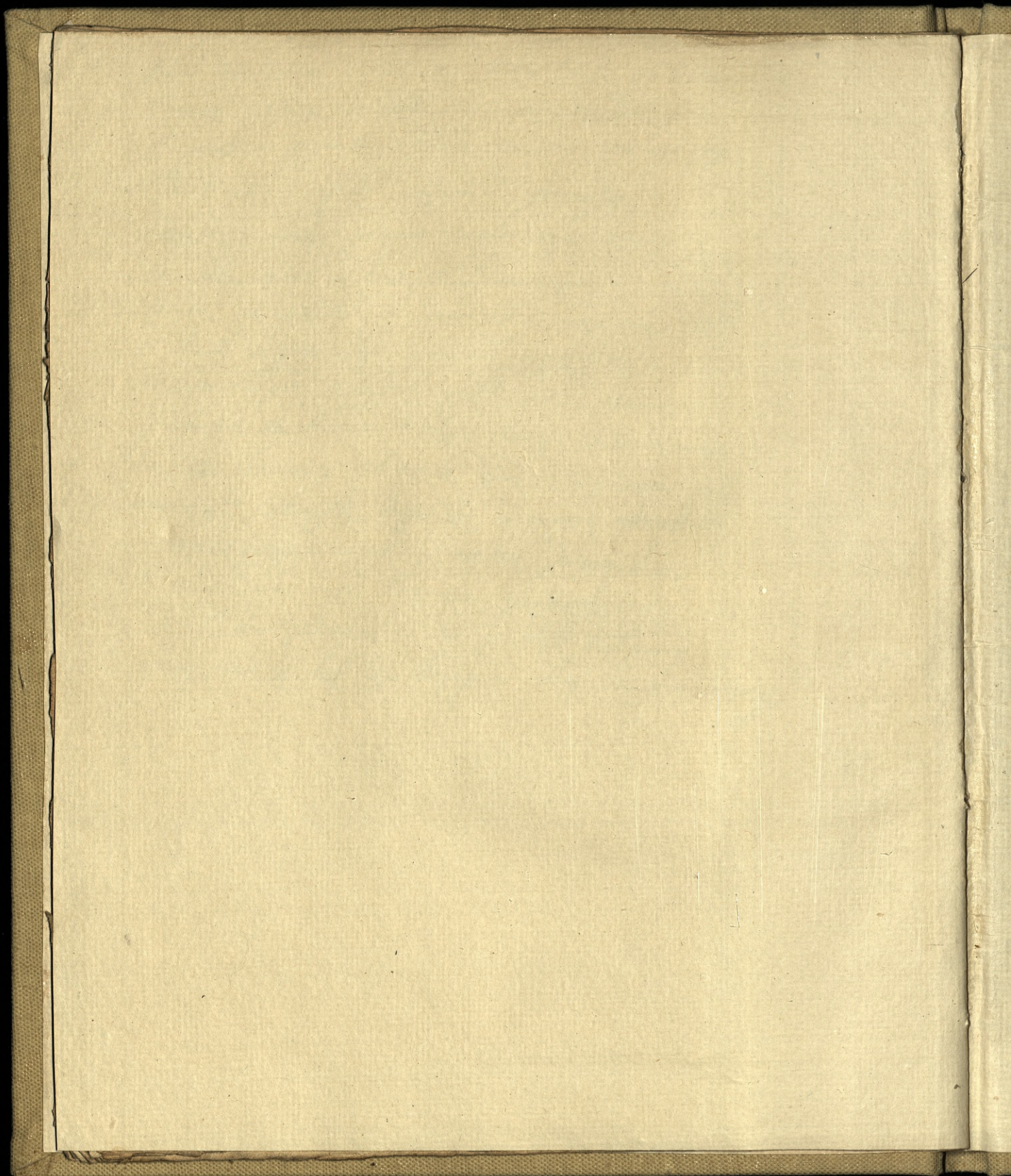
tu Świątynią poświęconą, miała Pałac Dyonizego. 4te Syrakusy
zostały nowo przybudowane częścią podczas oblężenia Atenczyków
z pałacem Tymoleona S^ę Epipol na północ zewnątrz nieprzy-
stępny zamknął w sobie wzzięcie, gdzie stoczył się głęboko trzy-
mani, kamienie tamci masiele. Syrakusy były oblegane przez
Atenczyków, a zdobyte przez Krymian pod wodzą Marcella
któremu się geniusz Archimedeusza dzielnie opierał. Agrigen-
tum (Sirgenti) jedno z najpiękniejszych miast w Syglicji w nie-
jakiej odległości od morza na wyniosłym miejscu z przedmie-
sciami, wielkimi, obrotne leżało na górze i rzec z portem Merponium
Zis Kankatori diglienti handlując przednią oliwą, do międzyinnego przy-
szło bogactwa. Heraclea na wysokiej skale zbudowana padała łupem
syracuzów. Liliberum (Marsalla) jedno z najpiękniejszych miast w Sy-
glicji, portowe, mówią że Eneas z Kartaginy tu wyładował,
może przez lat 3 oblegane od Krymian, stolica Kachora Krym-
skiego w zachodniej Syglicji. Drepanum u spodku Góry Eryx, po-
dług Wirgilego, umarł w tym miejscu Archirez, sławne jest porażka
Floty Krymskiej pod wodzą Konsula Władysława Pulera. Pa-
notinus (Palermo) z wygodnym portem przez Fenicyan zają-
ne. Himera na lewym brzegu rzeki tj. przez Hannibala zburzona

Koniec. . . .

Wnet Synchermus i Dziadny Akontekufz gniewem
Pionisi ustaje ^{opiera} na się Sazewem
A wielkim gzymatem ^{pieruci} pierci pierci ^{nie} nie
Wskabi się i upad rozgnie pierci
Akontekufz jako piarun nagle wystarczany
Albo jako cegła a kusz ^{złoty} zuperszczony
Upada a opadał z rumaka rozucany
A Duch wpoisiczyu został rozporzony
W tem Łatyni arajem pólki dwe zutacają
I upaja się kome do bram, kome ~~swa~~ ^{swa} ~~rozucają~~
Jaz po bramie zbiegali, Goy Łatyniskie ruty
Riematy skryjk ~~ignoszą~~ i gypiz ~~obrotu~~
I nacierają na nich ci nazar pierchają
A uciekając ugle komom ~~propuszczają~~
Jako Pionu porażone od siatki batwany
Coraż burza i ku bżegom leq naprzemiany

Pa zjedľa zmlouvy za kvadrans a v plati na lekár

Opinions of J. H. Kohn. 1977.

